

אין בין המודר פרק רביעי נדרים

אם היה כהן. המדיר: יורוק עליו דם חטאתו ודם אשמו. קמני סמם
דמשמע כל חטאות ואשמות ואע"ג דלא מחוסרי כפרה נינהו: לא
לעולם שלוחי דידן נינהו ומאי דם חטאתו ודם אשמו דקמני חטאתו
של מנזרע כו' דהיינו מחוסרי כפרה וכו' וה"ה לגדול: מוידון חייבין.

לשלם קרבן לבעלים: לתקוני שוטיך.
שליח ולא לעוומי: אמרי. לעולם
שלוחי דידן נינהו ולהכי פיגולו פיגול:
לא תחשבו לו פיגול יהיה מכל מקום:
אלא מעשה. יציא אדם אפי' חטאת
חלב על חזירו שכן מביא קרבן על
אשמו שוטה דמשמע כל קרבנות
שהיא חייבת אפי' אם אכלה חלב:
ומתקן (ג) רבי יוחנן אשמו שוטה
יטיב דמי. סתמה מחויבת קרבן אי
לחלה כו': פסול. הקרבן הואיל
ונדחה כשנשתייך ללאו בת קרבן היא
ידחה התם נמי גבי אשה הואיל ונדחית
זשעת אכילה נדחית מהכל ואין אדם
מביא קרבן חלב על אשמו שוטה.
ולכא למירמא מהכא וכו' קאמינא
דלר' יהודה לא דמיא קרבן על אשמו
שוטה כגון זבה או זילתא או מנזרע:
וקפרינן וכו' יציא אדם כו'. אלמה אמר
ר' אלעזר הפריש פסח על חזירו של
מדעתו כו': אמר רבי זירא שה לניס
אזוב. דמשמע אדם מביא פסח
שוטה על בניו ועל צנתיו הקטנים:
לאו דאורייתא הוא. (ג) להכי הפריש
פסח על חזירו לא עשה ולא כלום:
ומאמי. ללא דאורייתא ולא מדתן
וכו': ואי אמרם שה לניס אדם.
שוחט על בניו הקטנים דאורייתא: על
גישה קאי ומזוי להו. כלומר היאך
יכול זה לזכות את אחיו מאחר שנשחט
והא תנן (פסחים פט.) נמנין ומושכין
ידיהן עד שישחט אלא אמוני להו
לאחר שחיטה לאו דאורייתא והך
משמע דמשמע דצנינו קטנים מיידי:
אלא. הואיל ולא דאורייתא הוא למה ליה
לאצוהו למימר הרני שוחט את הפסח
על מי שיעלה מכס לירושלים כדי לזרז
במנות: טיבא נמי הכי. כדי לזרז
קאמר מדקאמר צניס שפליס ולא קאמר
וצניס ולא יציא ידי מוצתן מכלל דלא
מחייבין מדאורייתא אלא לזרז קאמר:
כיון

אלא מעשה יציא אדם פסח על חזירו.
א"ר זירא שה לניס אדם לאו דאורייתא.
התורה אין הקטנים לזרזין להמנות זשה עס בני חצורה אלא אוכלין ממנו אף על פי שלא נמנו עליו דלף על גב דאין פסח נאכל
אלא למנויי ה"מ צרואין להמנות אכל קטנים ללאו בני הכי לית לן זבה: הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון
לירושלים. אמר לצניו הריני עולה לירושלים ולאחר ששהיה עס אשוחט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון: על גשרא קאי.
כשעלה זה כבר נשחט ואם כן היאך נמנה עליו והכמידי מנהיות משע אשוחט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון: על גשרא קאי.
היאך האז מוכה לאחד מבניו אחר שחיטה. א"ר האי ומוכה להס אההוא בן שעולה ראשון קאי היאך מוכה לאחיו דבשלמא איהו זכי
דאיכא למימר כיון שעלה ראשון הוצרך שכשנשחט הפסח עליו נשחט אכל היאך מוכה לאחיו והכי מוכה סוגיין דפרק כל הגט
(גיטין דף כה.) כדי לזרז. שיהיו רגילין להזדרז במנות: ונמלאו צנוס זריוו. ולא קמני צנות זכו אלמא לא נמכוין אלא לזרז לצבד:
איבעיא

אדם מביא קרבן על בניו כשהוא קטנים וכו' אמר רבי זירא שה לביית לאו דאורייתא הוא. כלומר דקטנים אינם לזרזין
למנות דאם אוכלין מן הפסח לא היו נאכלים שלל למנויי ללא אסר רחמנא אלא להטו דאימסו במנות מוכסו אכל אדם
דלא שייך צהו לא מיידי מדי דהוא אנשים דשותן הן שאע"פ שאין חייבות כספה מותרות לאכול ממנו ואינו נקרא שלל
למנויי וכן קטנים: על בשרא קאי ומוכה לחון. בתמיה כלומר לאחר שחיטה יכול להמנות והא תנן (פסחים דף פט.)
מושכין ויהיו עד ששחט אכל לאחר שחיטה לא אלמא דהמנות קטנים לאו דאורייתא ובניו דקטנים מיידי: קאמינא למה
לי לביירא להו. כיון דלא הטוט לחון:

מוסף רש"י

הכהנים שפיגלו במקדש. קרבנות ששחטו חרקים לחבל מהם חון למנס ולא הולכו לבעלים. מוידון. שידע שפסולים
כך. חייבין. לבעלים. שהיו לזרזין להביא חתים, ואי נמי נדבה היא. קשה בעיניו של הקריב קרבנו. שהי
לשחיטת זרועותיהם עמק (גיטין ג.) חייבין לבעלים דמי קרבן (מנחות טז.) בשוגגין וכו' ואין לזרז לומר
מחייבין (טז.) ונשתמח. מהה. דענין דעת. בתפכה ערכין פסוק משקלי עלי (בבא יב.) וחדו ונשתמח. שקט משעמומו.
כמו (שע"ת יג) על הר שפה. דמתרנס על טורא שלא (בבא יב.) על מי שיעלה מכס ראשון לירושלים. יאם נמנה
עליו, ואם מקנה לו חלקו בשעת שחיטה (גיטין כה.) מביא חטאת משע חטאתו עליו אלא להשקות (פסחים טז.) כיון שהכריס

מתיב רב שימי בר אבא אם היה כהן זורק עליו דם חטאתו ואשמו.
איכא מאן דאמר דמדלואמיב רב שימי בר אבא מצרייתא ולא
אומיב מממנני" ש"מ דלא גרס צמתנין חטאות ואשמות. ואי מהא לא
איריא דהאי ללא אומיב ליה מממנני" משום דכיון דתנא לכו כדתי קימי
זצין ממילא מוכח דחטאות ואשמות

דמנזרע קאמר אכל ממתיא דמני
סתמא זורק דם חטאתו ואשמו משמע
ליה דצכל חטאות קאמר ואפי' הכי
שני ליה דם חטאתו ואשמו של מנזרע
קאמר: סנ הכהנים שפגלו במקדש
וכו' א"ר א"ר שלוחי דשמיא נינהו היינו
שפגולין פגול. דרממנא שוינהו שלוחי
לכל מילי: אלא א"ר שלוחי דידן נינהו
אמאי פגולין פגול. שוגג הוא (דקשה)
ליה דשלמא צמזד נתי שלוחי דידן
נינהו פיגולין פיגול דכיון שפגול צמזד
אינו עושה שלוחותו אלא אדעתא
דנפשיה קעביד וק"ל צפ"ב דחולין
(דף ג.) דאדם אוסר דבר שאינו שלו
על ידי מעשה אכל בשוגג אי שלוחי
דידן נינהו אמאי פיגולין פיגול דהא
כיון דשוגג הוא לאו אדעתא דנפשיה
קעביד שמתכיון הוא לנשותו שלוחותו
ולימא שליח שותף לתקוני ולא לעומי.
דחמי' שאני גבי פגול דאמר קרא וכו'
הלכך צעיון הכא לא איפשיטא ומיהו
נהי דהכא לא איפשיטא לה מההיא
דפ"ק דקדושין מוכח דשלוחי שמיא
נינהו וכמו שכתבתי במעלה: גופא א"ר
יוחנן סנ לזריבין דעם וכו'. הקסו
במוס' התנן ומיימי לה צפרק האיז
מקדש (קדושין נה.) זהמה שנמלאת
מירושלים למגדל עדר זכרים לעולות
כלומר ויקרבו אלמא אין לזריבין דעת
ומירכו דהסם שאני דכיון שצנאד דעת
צעלים הוא שלל כהן שירצה להקריב
יקריב: אמא מעשה יציא אדם חטאת
חלב על חזירו אלמה אמר רבי אלעזר
וכו' לא עשה ולא כלום. משום דאין
דיין אפשר משאי אפשר: אשמו שוטה
הידי דמי. כלומר לעולם צכי הא דיין
אלא למאי דאמר לר' יהודה דאדם
מביא על אשמו שוטה לא חטאת חלב
קאמר אלא קרבן יולדת דחטאת חלב
אי אפשר דהידי דמי וכו' וכיון שהיא
פטורה אי אפשר שיביא צעלה עליה:

אלא מעשה יציא אדם פסח על חזירו.
א"ר זירא שה לניס אדם לאו דאורייתא.
התורה אין הקטנים לזרזין להמנות זשה עס בני חצורה אלא אוכלין ממנו אף על פי שלא נמנו עליו דלף על גב דאין פסח נאכל
אלא למנויי ה"מ צרואין להמנות אכל קטנים ללאו בני הכי לית לן זבה: הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון
לירושלים. אמר לצניו הריני עולה לירושלים ולאחר ששהיה עס אשוחט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון: על גשרא קאי.
כשעלה זה כבר נשחט ואם כן היאך נמנה עליו והכמידי מנהיות משע אשוחט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון: על גשרא קאי.
היאך האז מוכה לאחד מבניו אחר שחיטה. א"ר האי ומוכה להס אההוא בן שעולה ראשון קאי היאך מוכה לאחיו דבשלמא איהו זכי
דאיכא למימר כיון שעלה ראשון הוצרך שכשנשחט הפסח עליו נשחט אכל היאך מוכה לאחיו והכי מוכה סוגיין דפרק כל הגט
(גיטין דף כה.) כדי לזרז. שיהיו רגילין להזדרז במנות: ונמלאו צנוס זריוו. ולא קמני צנות זכו אלמא לא נמכוין אלא לזרז לצבד:
איבעיא

אדם מביא קרבן על בניו כשהוא קטנים וכו' אמר רבי זירא שה לביית לאו דאורייתא הוא. כלומר דקטנים אינם לזרזין
למנות דאם אוכלין מן הפסח לא היו נאכלים שלל למנויי ללא אסר רחמנא אלא להטו דאימסו במנות מוכסו אכל אדם
דלא שייך צהו לא מיידי מדי דהוא אנשים דשותן הן שאע"פ שאין חייבות כספה מותרות לאכול ממנו ואינו נקרא שלל
למנויי וכן קטנים: על בשרא קאי ומוכה לחון. בתמיה כלומר לאחר שחיטה יכול להמנות והא תנן (פסחים דף פט.)
מושכין ויהיו עד ששחט אכל לאחר שחיטה לא אלמא דהמנות קטנים לאו דאורייתא ובניו דקטנים מיידי: קאמינא למה
לי לביירא להו. כיון דלא הטוט לחון:

כ א מיי פ"ט מהלכות
תומאה ברע הלכ א:
בא ב א מיי פ"ו מהל'
חובל ומזיק בלכ ד:
בב ד מיי פ"ט מהל'
פסולי המוקדשין
הלכ א (ופ"ג מהל' שגגות
הלכה ג):
בג ה מיי פ"ג מהל'
שגגות הלכה ח
ופסקן שחזר ונראה ע"ש
ב"ב"מ:
בד ו מיי פ"ג מהל'
קרבן פסח הלכה ח
וע"ש:

הגרות הב"ח
(א) גמ' סה לביית אבות
דאורייתא על גשרא קאי
ומזוי. יציא ז"ע דהרי
בגיטין פ' כל הגט דף כ"ה
מקמינן ליה משום קושיא
וו לאיירי שכבר אימנא
עליהם מעיקרא ולמלא
לעולם דאורייתא הוא ז"ע
מלאמי קדושין וו בתוס'
דפסחים דף פ"ט ד"ה
אלא: (ב) ש"י ד"ה ומתקן
אשוחט שוטה לר' יוחנן
הידי דמי: (ג) ד"ה לאו
דאורייתא ולהכי:

גליון הש"ס
גמ' שכן אדם מביא קאי
אשוחט שוטה כו". קשה
לי מה הא דלמתיין לניל
גמ' יולדת שכן מביא על
בניו כה"ו היעט כיון
דחייבי קרבן דלשה על
בעלה מוקמי לקרא דחא
מורה היולדת לביית אשמו
שוטה ומכ"ש הר"ן שם
אכל מכלל דלא תביי מורה
ליכא ביבא וזבמת כיון
מביא על אשמו שוטה כיון
דלר"ך דעת ונלמ':

תוספות
אם היה בכו. אומר
ממני ממנו זורק
חטאתו ואשמו דמשמע
ליה דמיידי צחטאת חלב
נינהו שלוחי דרממנא
נינהו וה"ה דמני לאומי:
ממני חטאות ואשמות:
אמאי פיגולין פיגול לימא
למתיין שדקתין ולא
לעומי: אלא אמר ר'
אלעזר הפריש הבאת
הלב וכו'. מימה מדברי
יוחנן גופיה תיקשי דהכל
לזריבין דעת ז"ע וי"ל
דמנין למימר דר' יוחנן
מיידי צבסה המקריב צלר"ך
דעת בעלים: שושה לאו
איהו זכא ומיהו היולדת
צין פיקחט בין שוטה מיהו
איהו לא מני מיימי: יביא
אדם פסח על חזירו שכן

ראשון ראשו ורובו לאחר שחיטה, זכה בחלקו. דלמתיין יש צריכה דשעת שחיטה היה זה ראיין לכן ושחט פסח זה
עליו, ומוכה את אחיו עמו. לנימות חלקו (גיטין כה.) כדי לזרז לזרז בצמית. ואינן התנה אל כולן עליו משמע שחיטה,
ולא דקאמר על מי שיעלה ראשון, לחזירוהו חמא. כלומר מלאה אחו הוא ראשון וכל הדינים הם כגון (שם) וכדי לתקן קאמינא,
שחזר כל אדם להיות ראשון ויהיה הוא ראש לחמיו שחט על ידי זכר הדינים (פסחים טז.) תניא מני הכי. דמשום זריות
נקט (שם) דלא נמכוין אלא לחון ומיהו כולוה אמתינא (גיטין כה.) ובנים שפלים. ולא קמני ונמלאו צנות זכות כפסח
ונמס לא זכו (שם) ונימס לא זכו (שם)